

Медицински тим у Чаду и Централноафричкој Републици

Пун учинак

Специјални изасланик генералног секретара УН Махмуд Јусуф истакао је на завршној конференцији да 14 припадника српског контингента успешно извршава задатке здравствене заштите припадника мировне мисије. На свечаној паради уручене су им медаље УН за допринос мисији.

БОРБА ПРОТИВ МАЛАРИЈЕ

Тридесет операција и више од 700 специјалистичких консултација за четири месеца указују на обимност рада српског медицинског тима. Интерниста и лекар опште праксе највише изазова имали су у лечењу заразних и тропских болести. Откривено је и од маларије лечено више од 300 оболелих припадника MINURCAT. Маларија је последица услова у којима се у том делу Африке живи и велике количине кише која је пала у протекла три месеца. Уз то, многи контингенти нису имали одговарајућу заштиту – репеленте или мреже за кревет.

Мировна мисија Уједињених нација MINURCAT у Чаду и Централноафричкој Републици једна је од мировних мисија у којима учествују припадници Министарства одбране и Војске Србије. До сада је ангажовано 27 „плавих шлемова“ из наше земље, а тренутно се у централном делу афричког контингента налази српски санитарски тим који броји 14 лекара и медицинских техничара.

Први пут су самостални, а у прве две ротације српски медицинари радили су заједно са норвешким колегама. Њихов задатак је да пруже медицинску помоћ војном и цивилном персоналу мисије, као и особљу ангажованом у међународним организацијама за пружање помоћи локалном становништву у источном Чаду.

Самостални тим

Медицински капацитети болнице Уједињених нација у Абешеу, главном граду покрајине Куадаи, нису били довољни да после одласка норвешке пољске болнице у мају ове године пруже медицинску подршку мисији, па је Министарству одбране Србије упућена молба за учешће српског медицинског тима у тој мисији.

Кандидати су се пријављивали на добровољној основи. Поред стандардне провере знања енглеског језика, оцене здравствене способности и психолошког тестирања, бирани су тако да језгро тима чине искусни лекари и медицински техничари и да у тиму буде чланова који први пут учествују у мисији. Срећна околност је што су изабрана три кандидата који су били у саставу норвешке болнице, па су добро познавали тамошње специфичне климатске услове, безбедоносне ризике и медицинске изазове. У Центру за мировне операције обављене су непосредне припреме пред одлазак.

Санитетски тим отпутовао је 7. јула, авионом Уједињених нација са батајничког аеродрома до Абешеа. Лет је трајао пет сати, уз краће задржавање у либијском граду Сепхи.

– Из летњег дана и температуре од око 27 степени у Србији – прича шеф тима српских мировњака пуковник др Небојша Ћенић – одмах по доласку на аеродром у Чаду осетили смо другачију климу. Ваздух је био влажан, а температура виша од 40 степени. Дочекао нас је норвешки пуковник Лимосет и одвео до дела кампа у којем је био предвиђен наш смештај, односно у четири климатизована шатора из некадашњег норвешког логора. У прве две ротације српски санитетски тимови били су у саставу норвешког континента, а сада је наш тим ангажован самостално, у оквиру пољске болнице УН првог нивоа.

Болница Уједињених нација састоји се из амбуланте контејнерског типа, која има две ординације лекара опште праксе, апотеке, мале лабораторије и рендген дијагностике и

Пуковник Ћенић са генералом Канђијем уручио је медаље Уједињених нација припадницима ганског батаљона у Сектору Центар

болнице шаторског типа. У њој су део за амбулантне прегледе болесника, две операционе сале, соба интензивне неге, стационар, ординација за интернистичке прегледе, стоматолошка ординација, јединица за стерилизацију инструмената, складиште за потрошни медицински материјал и конференцијска сала.

Медаље за допринос мисији

Дневно се у клиници прегледа тридесетак пацијената, ураде три веће хируршке интервенције, болнички лечи до 18 повређених или оболелих, уради пет до десет стоматолошких и радиолошких процедура и двадесетак комплетних лабораторијских тестова.

– Нажалост, и поред више покушаја, нова медицинска опрема коју обезбеђују УН није комплетно испоручена, посебно стоматолошка и ортопедска. То је и даље проблем. Тешкоће ствара и недостатак лекова, неопходних за хируршко лечење у општој анестезији, недовољна количина крви и немогућност да се примаоцима крви провери крвна група, каже пуковник Ћенић.

Како изгледа уобичајеним радни дан припадника српског медицинског тима у мировној мисији Уједињених нација? Дневне радне обавезе почињу у осам ујутру, а завршава-

ју се у 17 часова, мада су медицински радници „на вези“ 24 часа и спремни су да се одазову позиву за медицинску помоћ у року од пет до петнаест минута.

Слободне активности су ограничене и своде се на шетње или трчање по бедуму који окружује камп, коришћење кошаркашког терена, одлазак у трим салу, гледање филмова и неформално дружење са другим припадницима мисије. Мировњаци су организовано пратили и многе спортске догађаје који су се одвијали овог лета и јесени. Свим припадницима омогућено је да службеним

телефоном разговарају са породицом и пријатељима по цени коштања позива из Италије, а обезбеђен је и довољан број компјутера са интернет конекцијом.

– Четрнаест припадника српског контингента професионалци су у свом послу – каже пуковник Ђенић – али су и особе које имају различите таленте и интересовања. Та различитост утиче да се одлично надопуњујемо у свакодневном раду. Због тога је присутна добра атмосфера, а време проведено у мисији протиче брзо. Иако долазимо из различитих јединица и установа – ВМА, Војна болница Ниш, Центар војномедицинских установа, Команда КоВ и ГШ ВС –

ДЕСЕТ САТИ ОПЕРАЦИЈА

Српски мировњаци придружили су се снагама из тридесет земаља света и имају задатак да пруже медицинску помоћ војном и цивилном персоналу Мисије. Локалном становништву пружају медицинску помоћ само у изузетним случајевима. Таква ситуација била је средином септембра, када је српски тим упућен специјалним летом у Централноафричку Републику, у градић Бирао, 500 километара од Абешеа.

У околини тог места парамилитарна јединица напала је локално становништво и тројица мештана су задобили повреде. Наши лекари, заједно с млађим колегама из Тогоа, Либериије и Шри Ланке, збринули су повређене. Операције су трајале дуже од десет сати. Пацијенти су после тога транспортовани у град Банги. Ујутру, по повратку у Абеше, мировњаке је на аеродрому сачекао ирски бригадни генерал Џералд Ахерне и лично им захвалио на том подухвату.

Завршна конференција Мисије

српски медицински контингент оставља утисак да његови чланови годинама раде заједно.

Представници наше земље у мисији организовали су стручну наставу о правилном збрињавању повређених, различитим и тропским болестима, змијском уједу и о најчешћим интернистичким и стоматолошким проблемима. Изведене су и три вежбе са „маркирантима“, а на предавањима и вежбама често су присуствовали и лекари из других контингената. Посетиле су их делегације из Њујорка, локалног Црвеног крста, француске војне базе, невладиних организација и команданти других контингената, сагледали њихов рад и могућности болнице.

Успешан рад медицинског тима из Србије и значајан допринос здравственој заштити припадника мировне мисије нису прошли незапажено и специјални изасланик генералног секретара УН Махмуд Јусуф је на финалној конференцији истакао да 14 припадника српског контингента успешно извршава све задатке, а српском и монголском тиму командант мисије генерал-мајор Канђи уручио је на свечаној парадни медаље УН. Тим поводом је амбасадор Србије у Либији и Чаду, Оливер Потезица упутио честитке члановима тима. Српске мировњаке посебно радује што су припадници појединих контингената уручили плакете српском медицинском тиму и тако показали да изузетно цене њихов рад.

Предвиђено је да болница престане да ради у децембру, а припадници санитетског тима Министарства одбране и Војске Србије очекују да се у земљу врате до половине месеца.

Застава Србије у Чаду сведочи да и наша земља доприноси безбедности у том делу света и сасвим сигурно афирмише Србију као доброг партнера међународној заједници. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ